

وضعیت وخیم روحانی بحرینی در زندان آل خلیفه

پسر حسن مشیمع، روحانی بحرینی و دبیر کل جنبش بحرینی «حق» اعلام کرد ادعاهای وزارت کشور بحرین مبنی بر اینکه پدرش در زندان از نظارت پزشکی کامل برخوردار است، صحت ندارد. شیخ مشیمع از سال ۲۰۱۱ زندانی است و برای وی حکم حبس ابد صادر شده است. جنبش حق بحرین هم با صدور بیانیه‌ای خواستار آزادی بی‌قید و شرط دبیر کل خود حسن مشیمع شد و نسبت به وضعیت سلامتی وی ابراز نگرانی کرد.

در میان جدال ۲ جناح آمریکا بر سر نتیجه انتخابات، ۲مقام این کشور از افزایش جمعیت گرسنگان و بیکاران در این کشور خبر دادند

لشکر گرسنگان آمریکا

نانسی بلوسی، رئیس مجلس نمایندگان آمریکا، مردم نمی‌دانند چگونه باید اجاره خانه‌های خود را در سراسر کشور پرداخت کنند

برنی سندرز: طی ۲ ماه گذشته ۳۵ میلیون نفر کار و شغل خود را از دست داده‌اند و میلیون‌ها نفر گرسنه هستند

گروه بین‌الملل: با گذشت ۱۲ روز از انتخابات آمریکا، نتیجه این انتخابات پرچالش همچنان در حاله‌ای از ابهام قرار دارد و هر دو سوی انتخابات از طریق رسانه‌های که در اختیار دارند با به‌خواب کشیدن هواداران‌شان می‌کوشند برنده نهایی انتخابات باشند.
یادین همچنان بر اساس آنچه رسانه‌های آمریکایی اعلام می‌کنند برنده انتخابات است و ترامپ هم این روزها با امیدواری کمبین حقوقی خود برای پیروزی در انتخابات را پیگیری می‌کند. در میان صدها خبری که هر روز از دعای سیاسی بر سر نتیجه انتخابات آمریکا در رسانه‌های این کشور منتشر می‌شود، برخی اظهار نظر‌ها و سخنان مقامات آمریکایی هم هست که اگر چه با هدف تخریب رقیب سیاسی بیان می‌شود ولی واقعیت‌هایی است که پرده از روی دیگر این درگیری‌های سیاسی برمی‌اندازد.
لشکر گرسنگان آمریکایی، چه ترامپ باشد و چه یادین، واقعیتی است که محصول مشترک هر دو جناح آمریکاست. هر وقت جناحی بر سر کار باشد نمایندگان جناح مقابل این واقعیت‌ها را بر صورت حرفی می‌گویند و برعکس.

■ **سندرز: ۱۱ میلیون هانفر در آمریکا گرسنه هستند**

داستان لشکر گرسنگان آمریکا از آن دست ماجراهایی است که ردیابی آن را فقط در زمان رقابت میان ۲ حزب غالب بر آمریکا آن هم در زمان انتخابات یا درگیری‌های سیاسی می‌توان یافت و در مواقع دیگر کمتر سخنی از میلیون‌ها نفری است که در آمریکا حتی در حد نان شب هم محتاجند. «برنی سندرز» در میان دموکرات‌ها جزو معدود افرادی است که در این باره اظهارنظر می‌کند و هم در زمان انتخابات و هم دیروز، البته صرفاً در نقد جمهوری خواهان، دوباره به لشکر گرسنگان آمریکایی اشاره کرد.

وی دیروز در مصاحبه با شبکه تلویزیونی ای‌بی‌سی آمریکا گفت: برخی می‌گویند حزب جمهوری خواه نگران طبقه کارگر کشور است، واقعاً من از شنیدن این مطلب تعجب می‌کنم. طی ۲ ماه گذشته ۲۵ میلیون نفر کار و شغل خود را از دست داده‌اند. امروز میلیون‌ها نفر در آمریکا گرسنه هستند. کارتن‌خواب‌هاغذایی برای خوردن ندارند. امروز مردم به خاطر مشکلات مالی نمی‌توانند به پزشک مراجعه کنند، حتی وقتی علائم ابتلا به ویروس کرونا دارند. افراد مسن در منازل شان منزوی شده‌اند و از نگرانی اوضاع آینده، چیزی نمانده که بمیرند.

سندرز همان گونه که اشاره شد این سخنان را صرفاً برای آنکه جمهوری خواهان را نقد کند بر زبان رانده و کمتر حرفی از وی در زمان ریاست جمهوری دموکرات‌ها مثلا دوره اوبامااست.

[تجمع حامیان ترامپ در واشنگتن]

مهمم ماندن نتیجه نهایی انتخابات آمریکا و امتناع ترامپ از پذیرش پیروزی یادین به روایت رسانه‌ها، سبب شد هواداران هر دو کاندیدا در حمایت از کاندیدای خود به خیابان‌ها بیایند. کمپین ترامپ از مراسم دیروز به عنوان بخشی از پلن خود برای حمایت از آنچه پیروزی ترامپ در انتخابات خوانده استفاده کرد. از روزهای گذشته اخبار زیادی دایر بر سفر حامیان ترامپ به واشنگتن برای هر چه پر شور تر برگزار شدن این راهپیمایی منتشر شده بود. ترامپ قبل از برگزاری این راهپیمایی در توییتهی با حمایت از تجمع هواداران خود نوشت شاید دقایقی میان هوادارانش حاضر شود، البته تا لحظه تنظیم این گزارش خبری از حضور ترامپ نبود. تجمع دیشب حامیان ترامپ در اعتراض به نتیجه انتخابات آمریکا «راهپیمایی میلیونی آمریکا را دوباره عالی کن» نامگذاری شده بود و بنا بر اعلام رسانه‌های جمهوری خواه از مرکز شهر واشنگتن تا دیوان عالی آمریکا برگزار شد. گروه‌های راست افراطی نظیر «پسران مفتخر» که اکثرا مسلح هستند، «زدبدین واشنگتن دی‌سی» را متوقف کنید و «نگه‌دارندگان پیمان» برای شرکت در این تجمع اعلام آمادگی کرده بودند. این در حالی است که گروه موسوم به «لعنت به آمریکا را دوباره عالی کن» که معتقدند ترامپ نتیجه انتخابات را به جو یادین واگذار کرده است نیز همزمان وارد خیابان‌های واشنگتن شدند.

با این حال بر کسی پوشیده نیست لشکر گرسنگان آمریکایی یا تبعیض نژادی گسترده در آمریکا دستبخت مشترک هر دو حزب دموکرات و جمهوری خواه است و هر دو در زمینه کاهش آسیب‌ها ناموفق بوده‌اند.

■ **نانسی بلوسی: مردم نمی‌دانند چگونه باید اجاره خانه‌های شان را بدهند**

نانسی بلوسی، رئیس مجلس نمایندگان آمریکا دومین نفری بود که به وضعیت نابسامان اقتصادی مردم آمریکا اشاره کرد و گفت: مردم در سراسر آمریکا گرسنه هستند؛ گرسنگی صبر نمی‌شناسد؛ مردم در سراسر آمریکا بی‌کارند.

وی افزود: مردم نمی‌دانند چگونه باید اجاره خانه‌های خود را در سراسر کشور پرداخت کنند.

■ **ترامپ: میلیون‌ها رأی برای یادین اضافه کرد**

در همین حال رئیس جمهوری آمریکا که به واسطه دعوای حقوقی به راه افتاده بر سر شمارش آرا و ۷۰ میلیون نفری که در انتخابات به وی رأی دادند، خود را پیروز انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا می‌داند، همچنان در توییتهی یا سخنرانی‌های فراوانش خود را پیروز انتخابات اعلام می‌کند و وعده پیروزی می‌دهد.

ترامپ بامداد دیروز شبه نخستین کنفرانس خبری خود پس از برگزاری انتخابات این کشور را در «رژ گاردن» کاخ سفید برگزار کرد. وی در این کنفرانس خبری درباره زمامدار بعدی کاخ سفید گفت: زمان به ما خواهد گفت چه دولتی بر سر کار خواهد آمد و چه اتفاقی در آینده می‌افتد.

شواهدی از فقر و گرسنگی در ایالات متحده

بر اساس نتایج تحقیق مشترک دانشگاه شیکاگو و نوتردام از ماه مه تا اکتبر بیش از ۸ میلیون آمریکایی که بسیاری از آنها کودک و اقلیت نژادی هستند دچار فقر شده‌اند و تعداد متقاضیان جدید بیمه بیکاری به نزدیک ۹۰۰ هزار نفر رسید که بالاترین میزان از ماه اگوست است.
سپتامبر امسال نرخ فقر به ۱۶٫۷ درصد افزایش یافت، در حالی که این رقم در ماه فوریه ۱۵٫۳ درصد بود. در حال حاضر ۲۵ میلیون نفر همچنان در حال دریافت بیمه بیکاری هستند.

نزدیک به ۸ میلیون نفر به فقر رانده شده‌اند، ۱۷ میلیون کودک امنیت غذایی ندارند و حداقل ۲۳ میلیون نفر در حال دریافت مزایای بیکاری هستند.

رکود اقتصادی عمیق در آمریکا به وقوع خواهد پیوست، کاهش ۵ تا ۴ درصدی تولید ناخالص داخلی و افزایش ۴ تا ۵ درصد نرخ بیکاری تنها ابتدای این مسیر است. در این بین بخش‌های خدماتی اقتصاد و خاورواار متحمل بیشترین میزان آسیب خواهند شد.

ثروت‌ها و تخصص‌های عظیم در آمریکا در تضادی شوک آرا با شرایطی قرار دارد که شمار زیادی از شهروندااش در آن زندگی می‌کنند. حدود ۴۰ میلیون نفر در این کشور در فقر، ۱۸ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر در فقر مفرط و ۵ میلیون و ۳۰۰ هزار نفر در شرایط فقر مطلق زندگی می‌کنند.

■ **رد شکایات ترامپ در دادگاه پنسیلوانیا**

اندکی قبل از آنکه ترامپ از وضعیت آرای خود در پنسیلوانیا بگوید و خواستار باطل شدن آرای به گفته وی تقلب‌آمیز شود، دادگاهی در شهر فیلادلفیای ایالت پنسیلوانیا ۵ شکایت حقوقی ستاد انتخاباتی ترامپ و جمهوری خواهان را که در آن مدعی بی‌نظمی و تخلف در آرای صندوق‌های پستی انتخابات ریاست‌جمهوری ۲۰۲۰ آمریکا شده بودند، رد کرد. تیم ترامپ و جمهوری خواهان در دادخواست‌های جداگانه‌ای، بیش از ۸ هزار و ۳۰۰ رأی در فیلادلفیا را به چالش کشیده و گفته بودند از آنجا که رأی‌دهندگان نام خود را در زیر امضا یا آدرس خود را روی پاکت رأی‌های پستی درج نکرده بودند، آرا فاقد ارزش قانونی است که دادگاه تمام این دادخواست‌ها را رد کرد. دادگاه در توضیح رد درخواست تیم ترامپ تأکید کرد شورای انتخابات فیلادلفیا، رأی‌دهندگان را به درج نام یا آدرس روی برگه رأی پستی ملزم نکرده بود، زیرا اطلاعات آنها از قبل روی پاکت درج شده بود.

■ **نقشه راه ترامپ برای پیروزی**

در اینکه ترامپ خود را برنده انتخابات آمریکا می‌داند و برای دست یافتن به این سمت تلاش‌های فراوانی را هم آغاز کرده شکی نیست و با وجود برخی تحلیل‌ها وی چندان هم برای پیشبرد اهداف خود دست بسته نیست. این موضوع آنقدر جدی است که رسانه‌های حامی دموکرات‌ها مثل نیویورک‌تایمز هم از آن نوشته‌اند. در همین ارتباط این روزنامه نوشت: ترامپ با دستیاران ارشدش درباره طرحی برای جایگزین کردن الکتورهای مجمع گزینندگان در ایالت‌های کلیدی با افراد وفادار به خودش رایزنی کرده است. نیویورک‌تایمز نوشته این نقشه بر اساس این فرض طراحی شده که مجالس ایالتی با نادیده گرفتن نتیجه آرای مردمی، الکتورهایی را به مجمع گزینندگان بفرستند که رأی خودشان را به ترامپ بدهند. نیویورک‌تایمز نوشته این طرح با آنکه از لحاظ عملی امکان‌پذیر است، به صورت گسترده توسط کارشناسان رد شده است. روزنامه نیویورک‌تایمز به نقل از منابع آگاه گزارش داد دونالد ترامپ روز چهارشنبه در جلسه‌ای، مشاورانش را درباره این طرح تحت فشار قرار داده است.

■ **طعنه یادین به مدیریت کرونایی ترامپ**

در همین حال جو یادین، نامزد دموکرات‌ها در انتخابات ریاست‌جمهوری که حالا بر اساس اعلام رسانه‌ها خود را پیروز انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا می‌بیند، در روزهای پس از انتخابات تلاش کرده کمتر مواجهه مستقیمی با ترامپ داشته باشد و بیشتر روی موضوعاتی چون کرونا و اهمیت انتقال قدرت در زمان معین … بسنخ بگوید. یادین دیروز بار دیگر با تأکید بر اینکه او رئیس‌جمهور منتخب آمریکاست، در ۲ پیام توییتری درباره شدت گرفتن موارد ابتلا، بستری و کشته شدن افراد بر اثر ابتلا به ویروس کرونا بشدت هشدار داد. وی در ۲ پیام توییتری نوشت: من درباره افزایش گزارش شده درباره موارد ابتلا، بستری شدن و تلفات «کووید-۱۹» بندت نگرانم. این بحران، به پاسخ قوی و فوری دولت فدرال نیاز دارد که در حال حاضر متأسفانه وجود ندارد. یادین در توییتهی دوم با مخاطب قرار دادن مردم و همچنین دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا تصریح کرد: من رئیس‌جمهور منتخب هستم اما تا سال آینده رئیس‌جمهور نیستم. «کووید-۱۹» توجهی به تاریخ‌های تقویم ندارد و همین حالا دارد افزایش پیدا می‌کند. همین امروز توسط دولت کنونی به اقدام فوری نیاز است.

الجزیره هم به نقل از وزارت دفاع روسیه گزارش داد: پلیس نظامی روسیه، گشت‌های خود را در مناطق شمالی و جنوبی منطقه قریب‌اغ آغاز کرده است. درگیری‌های مجدد بین آذربایجان و ارمنستان از ۲۷ سپتامبر آغاز شده بود و بعد از ۳ بار توافق آتش‌بس در نهایت ۹ نوامبر، ولادیمیر پوتین رئیس‌جمهور روسیه‌الهام علی‌اف رئیس‌جمهور آذربایجان و نیکول پاشینیان نخست‌وزیر ارمنستان در قالب توافق چهارم آتش‌بس، بیانیه مشترکی را درباره آتش‌بس کامل در قریب‌اغ که از ۱۰ نوامبر آغاز می‌شد، امضا کردند. بر اساس این توافقنامه طرف‌های آذربایجانی و ارمنی موضوعی را که داشته‌اند، حفظ می‌کنند و نیروهای حافظ صلح روس به منطقه اعزام می‌شوند. علاوه بر این، باکو و ایروان باید زندانیان و اجساد کشته‌شده‌شان را مبادله کنند؛ روندی که به گفته وزیر دفاع آذربایجان از دیروز آغاز شده و تحت نظارت روسیه در حال انجام است. ■ **تأسیس مرکز بشردوستانه قریب‌اغ به فرمان پوتین** همزمان با برقراری آتش‌بس، ولادیمیر پوتین عصر

یادداشت

لیبی به کجای رود؟

امیرضا مقومی*: لیبی سومین کشور بعد از تونس و مصر بود که خیزش‌های سال ۲۰۱۱ جهان عرب را تجربه کرد و با سرنگونی حکومت ۴۲ ساله معمر قذافی، فصل جدیدی از تاریخ جدید لیبی رقم خورد. با این وجود، لیبی پس از گذشت ۹ سال از سقوط قذافی، هنوز نتوانسته است همچون همسایگانش، ثبات سیاسی و حاکمیتی به ارمغان آورد. بافت قبیله‌ای و عشیره‌ای حاکم بر لیبی، نبود جامعه مدنی و دخالت قدرت‌های منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای در این کشور و حمایت از گروه‌ها و احزاب همسو جهت بهره‌مندی از منافع لیبی از جمله عواملی است که سبب شده است وضعیت این کشور بحرانی باقی بماند. این عوامل موجب شد «کنگره ملی لیبی» که بعد از سقوط قذافی در سال ۲۰۱۲ برای نخستین‌بار با انتخابات مستقیم مردم شکل گرفته بود، نتیجه‌ای به همراه نداشته باشد و لیبی بیش از پیش به ورطه ورشکستگی و سقوط حرکت کند.

در کنار این مسائل، سال ۲۰۱۴ بنغازی یکی از شهرهای مهم لیبی، درگیر قدرت گرفتن بنیادگرایان تندرو بود و حتی یک شاخه وابسته به داعش کنترل شهر «برنه» لیبی را به دست گرفت و گمست‌های موجود در این کشور را شدت بخشید.

همه این موارد در کنار هرج‌ومرج فراینده در لیبی، سبب شد ژنرال فخرتر، نظامی باسابقه این کشور که زمانی له و علیه قذافی بود، با سخنرانی تلویزیونی خود در سال ۲۰۱۴ عملیات علیه کنگره ملی کودتا کند و تصمیمات این نهاد را به رسمیت نشناسد و با حمایت بدنه سابق ارتش به دنبال تسلط بر تمام خاک لیبی باشد و حتی خود را قهرمان مبارزه با بنیادگرایی و تجزیه‌طلبی نشان دهد.

■ **دولت در یک سرزمین**

اندکی بعد، وضعیت نابسامان لیبی در انتخابات سال ۲۰۱۴ نابسامان‌تر هم شد؛ گروه‌های موجود در انتخابات، نتایج حاصله را به رسمیت نشناختند و شکاف به وجود آمد. متحد منجر به شکل‌گیری ۲ دولت در یک سرزمین شد. بدین ترتیب، لیبی که از ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۴ فاقد دولت متمرکز بود، بعد از سال ۲۰۱۵ دو دولت را پذیرا شد و آتش جنگ داخلی لیبی همانند بحران سوریه، شعله‌ور شد و لیبی در فاصله کمتر از یک دهه، ۲ جنگ داخلی به خود دید.

انتخابات سال ۲۰۱۴ لیبی را به ۲ قسمت غربی و شرقی تقسیم کرد؛ بر این اساس دولت الوفاق لیبی (Government of National Accord) که به اختصار GNA گفته می‌شود، به ریاست فایز السراج با توافق «صخیرات» در شهر طرابلس (شمال غربی) تشکیل حکومت داد و در سوی دیگر، نیروهای سیاسی و نظامی حامی ژنرال فخرتر نیز دستت به ایجاد دولت موازی در شهر طبرق (شمال شرقی) زدند که به مجلس نمایندگان (HoR) (House of Representatives) و ارتش ملی لیبی (Libyan National Army) (LNA) معروف شد.

■ **صفاکشی باز یگران بین‌المللی در بحران لیبی**

در حال حاضر مهم‌ترین عاملی که به جنگ داخلی لیبی دامن می‌زند و مانع اتمام آن می‌شود، رقابت قدرت‌های منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای است. لیبی به دلیل موقعیت استراتژیک و ژئوپلیتیکی و همچنین دارا بودن منابع فسیلی، از اهمیت بسیاری برخوردار است؛ لذا تسلط بر لیبی به معنای دیده‌بانی بر کل منطقه مدیترانه و اشراف بر منابع و ذخایر عظیم این منطقه است.

در این میان تبدیل شدن لیبی به ۲ قطب متضاد طرابلس و طبرق، و در بعد حامیان نیز دوقطبی شدیدی به وجود آورده و لیبی را به آوردگاهی با حاصل جمع صفر بدل کرده است؛ بدین معنا که بر د یک طرف به معنای باخت طرف دیگر تعبیر می‌شود و در نتیجه احتمال مصالحه کاهش می‌یابد. دولت سراج علاوه بر حمایت سازمان ملل از حمایت ترکیه، قطر، الجزایر، ایتالیا، آمریکا و اتحادیه اروپایی نیز برخوردار است و خلیفه فخرتر نیز از حمایت عربستان، مصر، امارات، فرانسه، قبرس، یونان و روسیه سود می‌برد.

ترکیه و قطر به عنوان اصلی‌ترین حامیان دولت طرابلس و امارات، مصر و روسیه نیز مهم‌ترین حامیان دولت طبرق به شمار می‌آیند. در بعد خاورمیانه‌ای، ورود ترکیه و امارات به بحران لیبی به علت تلاش این ۲ کشور جهت نقش‌آفرینی و سعی در کسب منافع بیشتر در خاورمیانه است. از این رو در بعد خاورمیانه‌ای بحران لیبی عملاً به یک جنگ نیابتی (Proxy war) بین ۲ طیف ترکیه و قطر با امارات، مصر و عربستان تبدیل شده است.

■ **بحران لیبی به کدام سمت می‌رود؟**

وضعیت موجود در لیبی، برای بازیگران بین‌المللی بهترین موقعیت برای افزایش نفوذ اقتصادی – سیاسی است. این بحران موجب شده کنشگران زیادی با منافع متعدد در کارزار لیبی حضور داشته باشند. از این رو نباید انتظار داشت بحران لیبی که از جهاتی شبیه بحران سوریه است، در کوتاه‌مدت حل‌وفصل شود؛ چرا که هر کدام از طرفین حاضر در لیبی و گروه‌های حمایت‌کننده آنها هیچ تسامح و تساهلی از خود برای رفع مشکلات نشان نمی‌دهند و تجسیم منافع و مصالح کشورهای ثروتمند و قدرتمند منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای در لیبی، امری دور از ذهن است.

■ **داشتجوی کارشناسی ارشد مطالعات منطقه‌ای**